

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sanctae Mechtildis virginis ordinis Sancti Benedicti Liber specialis gratiae

**Mechthild <von Hackeborn>
Mechthild <von Magdeburg>**

Pictavii, 1877

Caput V. In vigilia nativitatis domini.

[urn:nbn:de:bsz:31-60070](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-60070)

Dominus
ut cursor se
humanitatis
cingulo
cinxit.

tes iter ejus impediunt. Sericum rubeum, cum bonum est, fortius est alio: sic passio mea omni martyrio validior fuit. Ipsa enim omnium martyrium usque in finem sæculi roboravit, et virtutem constantiæ et perseverantiæ tribuit. Viride et album sericum etiam alio fortius est: sic innocentia humanitatis meæ et virtuosa conversatio mea omnium innocentiam et vitæ meritum est supergressa. Hoc cingulo humanitatis et passibilitatis me fortius et altius accinxi, decurtans longitudinem æternitatis in brevi et temporali vita humanitatis, exultans ut gigas in fortitudine sua, cum illam difficilem et gravissimam viam cursurus eram, redemptionem humani generis peracturus. Quisquis etiam pretiosum et magnum thesaurum portat, arctius se accingit ne ipsum perdat. Ita ego nobilem thesaurum, hoc est, animam hominis portans, diligentius me cinxi, quia omnium salvandorum animas ineffabili amore et desiderio in Corde meo incessanter portavi. »

Cum autem Conventus accederet ad communionem, vidit Dominum quasi regem permagnificum loco sacerdotis stantem; ad quem singulæ accedentes lampades ardentes coram se tenebant, quæ lumine suo facies earum illustrabant. Intellexitque per Spiritum Sanctum, lampades illas significare corda accedentium; liquorem in eis, pietatem divini Cordis quæ communicantes influit; flammam, charitatis ardorem; quia sacramentum illud sacrosanctum se digne sumentibus pietatem ad omnia valentem infundit et in Dei amore accendit.

CAPUT V.

IN VIGILIA NATIVITATIS DOMINI.

IN Vigilia dulcissimæ Nativitatis Jesu Christi Filii Dei, Conventu eunte ad Capitulum, vidit multitudinem Angelorum

cum luminaribus binos et binos singulis personis ministrantes. Dominus autem loco Abbatissæ in throno eburneo residebat ¹, de quo fluvius limpidus cum impetu effluens ad primum *Miserere mei Deus* singularum facies abluebat ; ad secundum *Miserere*, singulæ ad Dominum accedentes, offerebant ei preces suas quas illa hora pro Ecclesia effundebant. Ad tertium, Dominus aureum calicem habens animabus propinabat, quarum mentionem in oratione Sorores tunc faciebant ; et ait Dominus : « Hoc Capitulum hic singulis annis teneo. »

Dominus
Capitulo
loco
Abbatissæ
præest.

DE CHRISTI NATIVITATE MELLIFLUA.

IN sacratissima nocte mellifluæ Nativitatis Christi, visum est sibi quasi esset in monte petroso in quo beata Virgo vicina partui sedebat. Et cum tempus instaret pariendi, beatissima Virgo ineffabili lætitia et júbilo replebatur ; circumfulsitque eam lux divina, ita ut cum stupore cito surgeret et infinita humilitate procedens, se in gratiarum actione usque in terram reclinaret. Eratque sic attonita ut nesciret quid sibi esset, donec puerum haberet in gremio præ filiis hominum speciosum. Tunc ineffabili gaudio et ferventissimo amore infantem assumens tria sibi oscula dulcissime infixit, ex quibus beatissimæ Trinitati in tantum unita est quantum unquam homini possibile fuit uniri Deo sine personali unione. Per hunc montem spiritualis habitus præfigurabatur, qui durus et asper in hoc sæculo videtur, quem Christus cum matre sua primi ostenderunt, hominibusque exemplum veræ Religionis tradiderunt.

Christo
nato mater
tria infixit
oscula.

Anima vero, ut sibi videbatur, juxta beatam Virginem re-

1. Cf. *Legatus*, lib. iv. c. 2.

Filius
est quasi
medulla
Patris, cui
offertur
medulla
animæ.

sidebat, magno cupiens desiderio etiam amabilem infantulum osculari. Virginea autem mater postquam Filium suum dulcissime amplexata fuerat et allocuta, tradidit ipsum animæ amplexandum. At illa cum ineffabili amore puerum suscipiens cordi suo ipsum impressit, his verbis quæ nunquam ante cogitaverat puerum salutans: « Salve, paterni cordis medulla dulcissima, languentis animæ meæ sagina et refectio beatissima. Tibi offero cordis et animæ meæ medullam in æternam laudem et gloriam ». Intellexitque divinitus inspirata qualiter Filius est medulla paterni cordis; et sicut medulla confortativa, sanativa et dulcissima est, ita Deus Pater Filium suum, qui virtus ejus est et dulcedo suavissima, nobis donavit in propugnatorem et sanatorem, et dulcissimum consolatorem. Medulla vero animæ est gaudium illud dulcissimum quod anima a solo Deo per amoris infusionem sentire meretur, quo omnia terrena illi vere desipiunt, cui omne mundi gaudium, etiamsi in unum transfusum esset hominem, non potest comparari. A facie quoque pueri quatuor splendebant radii, qui quatuor mundi partes implebant; per quos figurabatur sanctissima Christi conversatio, et ejus doctrina quæ mundum illustravit universum.

ITEM DE NATIVITATE DOMINI ET DE AMORE.

ITEM cum Missa *Dominus dixit ad me*¹, in memoriam et reverentiam illius occultæ et ineffabilis Christi ex Patre Deo æternæ Nativitatis cantaretur, visum est sibi quasi videret Deum Patrem, ut regem præpotentem, in tentorio valde mirabili, in throno eburneo sedentem et animædicentem: « Veni, et accipe coæternum et unigenitum cordis mei Filium et

1. In nocte Nativitatis Domini.

communica eum omnibus qui devota gratitudine modo ejus altissimam et æternam ex me generationem venerantur. » Viditque de corde Dei splendorem procedere qui cordi animæ in similitudine infantuli perlucidi adhæsit, quem illa his verbis salutavit: « Salve, splendor æternæ gloriæ », etc. Post hæc puerum singulis personis circumferens unicuique eum dabat; mansitque cum singulis, et tamen nihilominus eum supra cor suum ipsa portabat. Puer autem supra pectus singularum se reclinans, corda earum tribus vicibus sugendo osculabatur. Primo, esuxit omne desiderium earum; secundo, bonam voluntatem; tertio, omnem laborem quem in cantu, inclinationibus et vigiliis cæterisque spiritualibus exercitiis perfeceant, sibimet sugendo intraxit. Agnovitque Deo valde acceptum fore quod homines, licet divinam et ineffabilem Filii Dei a Patre generationem cognitione attingere non valeant, pia tamen credulitate congaudentes, laudibus quibus possunt eam extollunt.

Ad Evangelium, *Exiit edictum*, videbatur sibi quod Deus Pater diceret ei: « Vade ad virgineam matrem Filii mei, rogans ut det tibi Filium suum cum omni gaudio quod habuit cum ipso cum eum genuit, et cum omni bono quod eum sibi et toti mundo in salutem donavi. » At illa veniens, invenit puerum in præsepio reclinatum, et pannis involutum, dixitque infans: « Cum primo nascerer in mundum, mox pannis et fascia ligatus fui, ita ut me movere non possem; in signum quod me totum cum omnibus bonis quæ de cælo mecum attuli, dedi in hominis potestatem et ejus summam utilitatem. Qui enim ligatus est nullam habet potestatem, nec se defendere in aliquo valet, eique auferri potest omne quod habet. Similiter de mundo egrediens, cruci sic affixus fui, ut me omnino movere non possem; in signum quod omnia bona quæ in humanitate peregi, homini dereliqui. Omnem namque conversationem meam, necnon omnia

Mechtildis
Jesum
infantulum
accipit
et præbet
osculandum
cæteris.

Jesus fascia
ligatus
in hominis
potestatem
se dedit.

bona mea tam divina quam humana, et passionem meam totaliter homini contuli. Unde jam fidenter auferre mea potest, et hoc mihi desiderabile est, ut bonorum meorum utiliter perfruatur. »

Qui digne
voluerit
Domino
ministrare
amorem in
sociam
accipiat.

Videbatur etiam sibi quod amor in specie virginis cum beata Maria resideret, cui et ait : « Eia amor dulcissime, doce me congruum obsequium huic pernobili puero exhibere. » Cui amor : « Ego, inquit, prima virgineis manibus eum tractavi, pannis involvi ; ego cum virgineis uberibus cum matre ipsum lactavi, gremio fovi, et omnia humanitatis obsequia cum matre exhibui, et adhuc servio incessanter. Quisquis ergo illi digne voluerit ministrare, me in sociam accipiat, hoc est, omnia in unione amoris quo Deus humanam in se naturam accepit, faciat, et sic quidquid agit, Deo gratissimum erit. »

DE QUATUOR PULSIBUS CORDIS CHRISTI.

ET dum Missa *Lux fulgebit*¹ cantaretur, ineffabili cognitione illuminabatur ; intellexitque qualiter Filius Dei esset illa lux, et quomodo totum mundum omnemque hominem in sua lucifera nativitate illustrasset. Agnovit etiam qualiter in tantillo infantulo totius plenitudo divinitatis habitaret, et quomodo omnipotens virtus Dei corpusculum illud, ne totum dissiparetur, contineret ; item qualiter inscrutabilis Dei sapientia in eo latitabat, quia tantæ erat sapientiæ in præsepi jacens, quantæ jam est in cælo regnans ; et qualiter dulcedo et amor Spiritus Sancti illi infantulo tota erat infusa, ita ut quod anima inde sentiret, inenarrabile et supra humani sensus capacitatem foret.

Tunc anima accipiens puerum, et amplexibus stringens, cordi suo impressit ita, ut audiret et sentiret pulsum Cordis

1. In Aurora Nativitatis Christi.

ejus. Habebatque insimul uno impetu tres validos pulsus ¹, et post hoc unum lenem pulsum. Super quo dum anima miraretur, ait ad eam infans: « Pulsus Cordis mei non erant ut cæterorum hominum, sed semper tales habui pulsus ab infantia mea usque ad mortem, indeque factum est quod tam cito moriebar in cruce. Primus pulsus provenit ex omnipotenti amore Cordis mei, qui ita erat prævalens in me, quod omnia mundi adversa et Judæorum sævitiã suavi corde et patienti devici. Secundus venit ex sapienti amore, quo me et omnia mea tam laudabiliter regebam, et in quo omnia quæ in cælis et in terris erant sapientissime ordinabam. Tertius, ex dulci amore qui tam valenter me penetravit, quod omnia mundi hujus amara mihi fecit suavia, imo ipsam mortem amarissimam pro hominum salute fecit mihi amabilem et prædulcem. Quartus pulsus, qui lenis erat, humanitatis meæ benignitatem figurabat, quæ me omnibus amabilem et sociabilem ac imitabilem faciebat. »

Inter Secretum vero docuit eam Dominus dicens: « Cum primo *Sanctus* canitur, legat homo unum *Pater noster*, orans quatenus cum omnipotenti et sapienti, dulci et benigno amore Cordis mei eum præparem illa hora, ut dignus sit me suscipere spiritualiter in anima sua, ut operer et perficiam in eo omnia quæ ab æterno disposui, secundum beneplacitum meæ divinæ voluntatis. Inter Complendam ² vero et Collectam legat hunc versum: Laudo te, o amor fortissime; benedico te, o amor sapientissime; glorifico te, o amor dulcissime; magnifico te, o amor benignissime; in omnibus et pro omnibus bonis quæ tua gloriosissima divinitas et beatissima humanitas operata est in nobis per nobilissimum in-

Anima
sentit et
intelligit
Cordis divini
mirabiles
pulsus.

Laudat
anima
amorem per
Cordis
divini
instrumentum in
nobis
operantem.

1. Cf. infra, part. v. c. 45. et S. Gertrudem, lib. III. 51. 52. lib. IV. c. 4.

2. Complenda est ultima Missæ Collecta quam nunc vocamus *Postcommunione*.

strumentum Cordis tui, et operabitur in sæcula sæculorum. Amen. Tunc ego ad benedictionem sacerdotis taliter ipsum benedicam : Benedicat te mea omnipotentia, instruat te mea sapientia ; repleat te mea dulcedo ; attrahat te et uniat mecum mea benignitas sine fine. Amen. »

ITEM DE CHRISTI NATIVITATE.

Diversa
quæ in
nativitate
Christi
occurrerunt
Mechtildi
revelantur.

ITEM in solemnitate Nativitatis Christi visum est sibi quasi beata Virgo supra montem sederet, habens in gremio puerum pulcherrimum. Dixitque ad illam : Mi Domina, ubinam sumus modo ? » Quæ respondit : « In monte Bethlehem. Hæc namque civitas in monte sita erat, unde et in Evangelio legitur : *Ascendit autem et Joseph, etc.* (Luc. II. 4.) Diversorium vero illud in quo peperit Christum infra civitatem erat, in fine juxta unam portarum, ideoque et Dominus dicitur esse in Bethlehem natus. » Et illa : « Quomodo, inquit, tunc pastores ad puerum nocte venire poterant ? » Respondit : « Ex abundantia pacis qua tunc homines gaudebant tam securi erant. Insuper propter hospitem supervenientium frequentiam portæ non claudebantur ». Et illa : « O Domina, cur nec lectum nec aliud commodum habuisti ? » Respondit : « Nec fuit mihi necessarium, cum sine omni dolore filium innocentem generarem. » Tunc anima : « Cum ergo parentes et amici tui gratia visitandi te, ad te venirent, quid, o paupercula sed cœli regina, habebas eis ministrare. » Respondit : « Non ego eis necessaria ministrabam, quia ipsi secum quæ necessaria erant deferebant. » Item interrogabat eam quo cibo Filium suum, postquam ablactasset eum, enutrisset. At illa : « Pulmentarium de vino et albo pane sibi paravi. » Cogitanti etiam si, postquam de Ægypto rediens in Nazareth venisset, ali-

quam societatem cum parentibus suis Dominus habuisset, puer ita respondit: « Unde putas quod in Evangelio dicatur: *requirebant eum inter cognatos et notos* (Luc. II. 44), nisi quod cum eis quandoque conversabar? Unde etiam putas quod Joannes Evangelista a me de nuptiis vocatus tam cito me secutus est, nisi quia conversatio mea et mores, quos sæpe expertus erat, sibi complacuerunt, et ideo de facili imitari me sibi poterat persuaderi. ? »

Cognatos
et notos
frequentare
studebat
Christus.

CAPUT VI.

DE SANCTO JOANNE APOSTOLO ET EVANGELISTA.

IN festo sancti Joannis Apostoli et Evangelistæ, cum Matutini primo pulsarentur, videbatur sibi quod puer Jesus, velut juvenis annorum decem, Sorores cum magno gaudio excitaret. Sanctus quoque Joannes etiam in dormitorio visus est ab eadem, stans ante lectum cujusdam personæ quæ ipsum valde diligebat. Angelus vero unus magnificus nimis et venerandus, qui erat de Seraphim, cum lumine Joannem obsequendo præibat, comitante eum innumera Angelorum multitudine, qui omnes in sancti Joannis obsequio aderant, et Sorores cum luminaribus in chorum ducebant. Illæ autem quæ ex amore hilariter surgebant multo majorem gloriam habebant quam cæteræ, quæ ex timore hoc faciebant. Angelus vero ille principalis ideo obsequium sancto Joanni præbebat, quia Dominum amore seraphico diligebat in terris. Intellexit etiam quod idem Angelus adhuc omnium cordibus, qui sanctum Joannem diligunt ob reverentiam præcipui amoris quo eum Christus dilexit, amorem ad hoc ministrat, et quod Dei spiritus adhuc homines in ejus incitat amorem.

Unus ex
Seraphim,
qui olim
Joanni, nunc
animabus
amorem Dei
ministrat.